

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Ασφαλιστική Νομοθεσία

1 Γενικά	33
1.1 Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης	34
1.2 Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ)	34
1.3 Προϋποθέσεις ασφάλισης	39
2 Εργοδότης	40
3 Αποδοχές	40
4 Διαδικασία ασφάλισης των μισθωτών και υποχρεώσεις εργοδοτών στον ΕΦΚΑ.....	41
4.1 Απογραφή ασφαλισμένων	41
4.2 Απογραφή εργοδότη	42
5 Αναλυτική Περιοδική Δήλωση (ΑΠΔ)	43
5.1 Γενικά	43
5.2 Τρόπος και χρόνος υποβολής ΑΠΔ (Άρθρο 15α και 16 Κανονισμού ΑΠΔ)	47
5.2.1 Αναλυτική Περιοδική Δήλωση Ναυτικών	48
5.3 Κυρώσεις για μη υποβολή, εκπρόθεσμη και ανακριβή ΑΠΔ	49
6 Καταβολή εισφορών	59
6.1 Πρόσθετα τέλη εκπρόθεσμης καταβολής εισφορών	64
6.2 Ποινικές κυρώσεις και χρηματικές ποινές για τους εργοδότες που δεν πληρώνουν τις ασφαλιστικές εισφορές	64
6.3 Έκπτωση δαπάνης μισθοδοσίας από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων	65
12	
7 Βιβλία Παρακολούθησης Απασχολούμενου Προσωπικού	65
7.1 Ειδικό Βιβλίο Καταχώρισης Νεοπροσλαμβανόμενου Προσωπικού	65
7.1.1 Νέες ελεγκτικές διαδικασίες για τη διαπίστωση αδήλωτης εργασίας	66
7.2 Βιβλίο Ημερήσιων Δελτίων Απασχολούμενου Προσωπικού σε Αγροτικές Εργασίες και Αλιεία	67
7.3 Έντυπο Απασχολούμενου Προσωπικού σε Οικοδομική Εργασία ή Τεχνικό Έργο	71
7.4 Βιβλίο Οδηγών Τουριστικών Λεωφορείων	75
7.5 Βιβλίο Οδηγών Λεωφορείων ΚΤΕΛ	76
7.6 Βιβλίο Οδηγών Φορτηγών	77
7.7 Φορτοεκφορτωτικές εργασίες	79
7.8 Βιβλίο Υπερωριών	79
7.9 Βιβλίο Αδειών	79
7.10 Ειδικό Βιβλίο Ατυχημάτων	79
7.11 Ειδικό Βιβλίο Τεχνικού Ασφαλείας και Ιατρού Εργασίας	80
8 Λοιπές υποχρεώσεις εργοδοτών	80
8.1 Αναγγελία οικειοθελούς αποχώρησης μισθωτού	80
8.2 Καταχώριση μισθωτού στα μισθολόγια του τ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (άρθρο 2 παρ. 4 Ν. 2556/1997)	81
8.3 Πρόσωπα που, υποχρεωτικά, ασφαλιζονται στον ΕΦΚΑ	81
9 Ασφαλιστικές εισφορές	84
Α. Εισφορές υπέρ ΕΦΚΑ-ΕΤΕΑΕΠ	84
Ιδιωτικός Τομέας	84
9.1 Επιδότηση της εργατικής εισφοράς επί των εισφορών του ΕΦΚΑ (ΕΕΕ).....	87
9.2 Παλαιοί ασφαλισμένοι (μέχρι 31.12.1992).....	88
9.3 Νεοασφαλισμένοι (από 1.1.1993)	89

9.4 Εργατική Εισφορά και δίμηνο	89
9.5 Αναπροσαρμογή εισφορών κλάδου σύνταξης από 1/1/2017 έως 31/12/2019 για πλήρη εναρμόνιση από 1/1/2020	90
I. Ιδιωτικός Τομέας, ΝΠΔΔ, ΔΕΚΟ, Τράπεζες κλπ	90
II. Δημόσιος Τομέας	97
III. Έμμισθοι Δικηγόροι	99
IV. Έμμισθοι Μηχανικοί	100
V. Έμμισθοι ιατροί και φαρμακοποιοί	100
13	
B. Εισφορές υπέρ ΕΦΚΑ-ΕΤΕΑΕΠ ελευθέρων επαγγελματιών και Αυτοαπασχολούμενων	101
1. Δικηγόροι	103
2. Μηχανικοί	106
3. Ιατροί φαρμακοποιοί	107
4. Λοιποί ελεύθεροι επαγγελματίες	108
4.1 Ελεύθεροι επαγγελματίες αμειβόμενοι με ΔΠΥ και απασχολούμενοι σε ένα (1) ή δύο (2) εργοδότες (φυσικά ή νομικά πρόσωπα)	108
4.2 Λοιποί ελεύθεροι επαγγελματίες και αυτοαπασχολούμενοι	111
4α Διαδικασία Εκκαθάρισης Ασφαλιστικών Εισφορών Προσώπων που ασκούν Μη Μισθωτή Δραστηριότητα.....	137
5. Μέλη ΔΣ των ΑΕ, Αγροτικών Συνεταιρισμών κλπ	151
5.1 Ασφαλιστικές εισφορές μελών εταιρειών ή/και διαχειριστών (ΟΕ, ΕΕ, ΕΠΕ και ιδιοκτητών τουριστικών καταλυμάτων)	155
Γ. Παράλληλη Ασφάλιση	160
Δ. Προαιρετική Ασφάλιση	181
Ε. Διαδοχική Ασφάλιση	186
ΣΤ. Εισφορές Ασφαλισμένων στον τ. ΟΓΑ.....	190
10 Πίνακες εισφορών ΕΦΚΑ και ΕΤΕΑΕΠ	216
10.1 ΠΙΝΑΚΕΣ 1, 2, 3, 4, 5, 6	216-220
10.2 ΠΙΝΑΚΑΣ 7	221
10.3 Ασφάλιση και Επιδότηση Μαθητείας Σπουδαστών ΙΕΚ	223
10.4 Ασφάλιση Εκπαιδευτών ΙΕΚ, ΚΕΚ κλπ.	224
11 Υπολογισμός ημερών εργασίας στην ασφάλιση του ΕΦΚΑ	225
11.1 Μισθωτοί αμειβόμενοι με μηνιαίο μισθό και απασχολούμενοι με πλήρες ωράριο εργασίας	226
11.2 Μισθωτοί αμειβόμενοι με ημερομίσθιο και απασχολούμενοι με πλήρες ωράριο εργασίας	231
11.3 Μερική απασχόληση μισθωτών που εργάζονται με μειωμένο ωράριο	232
11.4 Πολλαπλή απασχόληση	236
11.5 Τέταρτη βάρδια	236
11.6 Ασφάλιση χρόνου ασθένειας	237
11.7 Ασφάλιση των εκ περιτροπής απασχολούμενων	238
12 Παράλληλη Ασφάλιση	239
13 Μέλη Διοίκησης εταιρείας, Συνεταιρισμών κλπ	239
14 Ασφάλιση εργαζόμενων με κυμαινόμενες αποδοχές	239
15 Παραγραφή	241
14	
16 Αμοιβές – παροχές επί των οποίων οφείλονται εισφορές υπέρ ΕΦΚΑ για τους μισθωτούς	247
16.1 Αμοιβές – Παροχές για τις οποίες δεν οφείλονται εισφορές υπέρ ΕΦΚΑ για τους μισθωτούς	251
16.2 Προσδιορισμός μικτών (ακαθάριστων) αποδοχών όταν είναι γνωστές οι καθαρές αποδοχές	253
17 Ταμεία Επικουρικής Ασφάλισης	255

17.1 Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ παροχών (ΕΤΕΑΕΠ)	256
18 Απασχόληση Συνταξιούχων και επιπτώσεις στο ποσό της σύνταξης	263
19 Ασφάλιση και αποδοχές οικιακών μισθωτών και περιστασιακά απασχολούμενων	274
20 Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης	287

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Εργατική Νομοθεσία

Κεφάλαιο 1

Σύμβαση Εργασίας - Μισθωτός - Εργοδότης

1.1 Εισαγωγή	291
1.1.1 Πηγές Εργατικού Δικαίου	291
1.1.2 Γενικά	294
1.2 Είδη συμβάσεων εργασίας	296
1.2.1 Σύμβαση ορισμένου χρόνου	296
1.2.2 Σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου	298
1.2.3 Σύμβαση παροχής ανεξάρτητων εργασιών	299
1.2.4 Σύμβαση μίσθωσης έργου	301
1.2.5 Σύμβαση μαθητείας-μαθητευόμενου	303
1.2.6 Σύμβαση ετοιμότητας για εργασία	303
1.3 Αναστολή της σύμβασης εργασίας	304
1.4 Λύση της σύμβασης εργασίας	305
1.4.1 Για τις συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου	305
1.4.2 Για τις συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου	305

15	
1.5 Μισθωτοί - Εργοδότες	306
1.5.1 Μισθωτός (Υπάλληλος ή Εργάτης)	306
1.5.2 Υπάλληλος	307
1.5.3 Εργάτης	308
1.5.4 Εργοδότης-Ε.Π.Α	309
1.5.5 Πρακτική άσκηση σπουδαστών.....	313

Κεφάλαιο 2

Πρόσληψη Μισθωτών

2.1 Διαδικασία πρόσληψης μισθωτών.....	315
2.1.1 Ελλήνων υπηκόων	315
2.1.2 Αλλοδαπών υπηκόων Κρατών μελών ΕΕ	317
2.1.3 Αλλοδαπών εκτός Ε.Ε	317
2.2 Απασχόληση με πλήρες ωράριο	320
2.3 Απασχόληση με μειωμένο ωράριο	320
2.3.1 Μερική απασχόληση	320
2.3.2 Εκ περιτροπής απασχόληση	327
2.3.3 Διαλείπουσα απασχόληση	331
2.4 Γνωστοποίηση όρων ατομικής σύμβασης εργασίας	331
2.5 Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (ΣΣΕ)	332
2.5.1 Είδη Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας	343
2.5.2 Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (ΕΓΣΣΕ)	345
2.5.3 Συλλογικές διαφορές εργασίας	345
2.5.4 Οργανισμός Μεσολάβησης και Διαιτησίας (ΟΜΕΔ)	346
2.5.5 Προϋπηρεσία μισθωτών	349
2.5.6 Τροποποίηση της σύμβασης εργασίας	351

Κεφάλαιο 3

Αποδοχές Μισθωτών

3.1 Γενικά	353
------------------	-----

3.1.1 Μισθός – Ημερομίσθιο – Ωρομίσθιο	354
3.1.2 Διακρίσεις μισθού	356
3.1.3 Βασικός μισθός ή ημερομίσθιο.....	357
3.1.4 Νόμιμος μισθός ή ημερομίσθιο	357
3.1.5 Καταβαλλόμενος μισθός ή ημερομίσθιο	362
16	
3.1.6 Τακτικές αποδοχές	363
3.1.7 Παραγραφή	365
3.2 Λοιπά θέματα που σχετίζονται με τους μισθωτούς και τις αποδοχές τους	366
3.2.1 Απεργία	366
3.2.2 Ανταπεργία των εργοδοτών (lock out)	367
3.2.3 Επίσχεση εργασίας	367
3.2.4 Παραίτηση από μισθό (μείωση μισθού)	369
3.2.5 Αδικαιολόγητος πλουτισμός (άρθρο 904 ΑΚ).....	370
3.2.6 Προστασία μισθού	371
3.2.7 Είσπραξη αποδοχών	373
3.2.8 Εκκαθαριστικό αποδοχών	374
3.2.9 Έκπτωση δαπάνης μισθοδοσίας από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων	376
3.3 Κυρώσεις για καθυστέρηση αποδοχών	376
3.4 Δικαιώματα του μισθωτού όταν ο εργοδότης καθυστερεί ή δεν καταβάλλει τις αποδοχές του	378
3.4.1 Απεργία	378
3.5 Η προστασία των μισθωτών από την αφερέγγυότητα του εργοδότη	379
Κεφάλαιο 4	
Χρονικά Όρια Εργασίας και Αμοιβή Εργασίας	
4.1 Γενικά	381
4.1.1 Νόμιμο ωράριο	382
4.1.2 Ωράριο Δημοσίου – ΝΠΔΔ	383
4.1.3 Συμβατικό Ωράριο	384
4.1.4 Ατομικό Ωράριο και Ελαστικό Ωράριο	384
4.1.5 Καταστάσεις ωρών απασχόλησης προσωπικού και Ηλεκτρονική σύνδεση ΣΕΠΕ-ΟΑΕΔ και ΕΦΚΑ	385
4.1.6 Ωράριο εργασίας (ημερήσιο – εβδομαδιαίο)	421
4.1.7 Διάλειμμα	423
4.1.8 Εργασία νύχτας	424
4.1.9 Εβδομάδα	424
4.1.10 Εργασία Κυριακής	425
4.1.11 Εβδομαδιαία ανάπαυση	425
4.2 Ωρομίσθιο	426
4.2.1 Αναγωγή μηνιαίου μισθού σε ημερομίσθιο και προσδιορισμός του ωρομισθίου	427
17	
4.3 Πενθήμερο σύστημα εργασίας	428
4.4 Πρόσθετη εργασία	431
4.4.1 Απλή πρόσθετη εργασία	431
4.4.2 Υπερεργασία	432
4.4.3 Παραδείγματα υπερεργασίας	438
4.5 Ομάδες εργασίας – Τέταρτη βάρδια	440
4.6 Διευθέτηση του χρόνου Εργασίας	442
4.6.1 Γενικά	442
4.6.2 Συστήματα διευθέτησης του χρόνου εργασίας	442
4.7 Υπερωρίες	447

4.7.1 Γενικά	447
4.7.2 Διάκριση υπερωριών	451
4.7.3 Νόμιμες υπερωρίες	451
4.7.4 Υπερωρίες ΝΔ 264/1973	459
4.7.5 Υπερωριακή απασχόληση μισθωτών αλλοδαπών επιχειρήσεων	459
4.7.6 Κατ' εξαίρεση υπερωρίες	460
4.7.7 Υπερωρίες που θα γίνουν κατά την περίοδο της διευθέτησης	460
4.7.8 Αμοιβή υπερωριακής απασχόλησης	461
4.7.9 Μισθός και πάγιο ποσό για υπερωρίες	464
4.7.10 Παραγραφή υπερωριών	464
4.7.11 Κυρώσεις για παραβάσεις χρονικών ορίων	464
4.8 Παραδείγματα υπερωριών	465
4.9 Ασφαλιστικές εισφορές υπερωριών	468
4.10 Αμοιβή της παρεχόμενης εργασίας κατά το Σάββατο ή άλλης ημέρας ανάπαυσης (ρεπό)	468

Κεφάλαιο 5

Εργασία κατά τη Νύχτα

5.1 Γενικά	475
5.2 Αμοιβή υπερεργασίας και υπερωριακής εργασίας κατά τις καθημερινές και τις Κυριακές ή αργίες	476
5.3 Απαγορεύσεις	478
5.4 Λευκές νύκτες	479
5.5 Παραγραφή	480
5.6 Ασφαλιστικές εισφορές	480

18

Κεφάλαιο 6

Απασχόληση κατά την Κυριακή και τις Εξαιρετέες Εορτές

(Υποχρεωτικές Αργίες)

I. ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ	481
6.1 Γενικά	481
6.1.1 Λειτουργία καταστημάτων τις εκπρωτικές Κυριακές και απασχόληση εργαζομένων	483
6.2 Αναπληρωματική ανάπαυση εργαζόμενων κατά την Κυριακή	487
6.3 Απασχόληση μετά την πάροδο 15 λεπτών	490
6.4 Συμφωνιστικές άδειες (δηλ. αθροιστικές εβδομαδιαίες αναπαύσεις)	491
6.5 Αμοιβή για εργασία κατά τις Κυριακές και υποχρεωτικές αργίες	491
6.5.1 Γενικά	491
6.5.2 Αμοιβή για υπερεργασιακή ή υπερωριακή απασχόληση κατά τις Κυριακές και τις υποχρεωτικές αργίες	493
6.6 Ασφαλιστικές εισφορές	495
6.7 Παραγραφή	495
6.8 Παραδείγματα.....	496

II. ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΙΣ ΕΞΑΙΡΕΤΕΕΣ ΕΟΡΤΕΣ

(ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΕΣ ΑΡΓΙΕΣ)	499
6.9 Γενικά	499
6.10 Αμοιβή για εργασία κατά τις ημέρες υποχρεωτικής αργίας	500
6.10.1 Αμοιβή για την προαιρετική αργία της 28ης Οκτωβρίου	503
6.10.2 Λοιπές περιπτώσεις αμοιβής αργιών	504
6.11 Αμοιβή ημερών αργιών που έχουν καθιερωθεί εθιμικά ή προβλέπονται από άλλες αποφάσεις ή ακόμη και διατάγματα κλπ.	505
6.12 Παραδείγματα αμοιβής για τις υποχρεωτικές αργίες	507

19

Κεφάλαιο 7

Αποζημίωση για Μετακίνηση Εκτός Έδρας των Μισθωτών και Οδοιπορικά Έξοδα

7.1 Γενικά	511
7.2 Αποζημίωση εκτός έδρας	512
7.2.1 Αποζημίωση εκτός έδρας με διανυκτέρευση	512
7.2.2 Αποζημίωση εκτός έδρας χωρίς διανυκτέρευση.....	514
7.2.3 Αποζημίωση εκτός έδρας και μισθός.....	515
7.3 Αποζημίωση Κυριακής – Αργίας σε μετακινούμενους εκτός έδρας μισθωτούς	516
7.4 Ασφαλιστικές εισφορές	518
7.5 Παραίτηση	518
7.6 Παραγραφή	518
7.7 Φορολογία	519
7.8 Παραδείγματα μετακίνησης εκτός έδρας	520
7.9 Οδοιπορικά έξοδα	523

Κεφάλαιο 8

Κρατήσεις από τη Μισθοδοσία για Εισφορές Ασφαλιστικών Ταμείων και Φόρο Μισθωτών Υπηρεσιών καθώς και Λοιπών Περιπτώσεων

8.1 Γενικά	527
8.1.1 Κρατήσεις για εισφορές υπέρ ασφαλιστικών οργανισμών και λοιπών περιπτώσεων	527
8.1.2 Κρατήσεις για Φόρο Μισθωτών Υπηρεσιών (ΦΜΥ)	529
8.1.3 Παράδειγμα υπολογισμού ΦΜΥ	532
8.1.4 Δάνεια στο προσωπικό	534
8.1.5 Έκπτωση δαπάνης μισθοδοσίας από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων	535

20

Κεφάλαιο 9

Μη Προσέλευση του Μισθωτού στην Εργασία -

Συνέπειες και Ανυπαίτια Κωλύματα

(Ασθένεια - Εργατικό Ατύχημα - Κύηση - Τοκετός - Λοχεία - Στράτευση)

9.1 Γενικά	537
9.1.1 Μη προσέλευση μισθωτού στην εργασία αδικαιολογήτως και συνέπειες	538
9.1.2 Μη προσέλευση μισθωτού στην εργασία από λόγους που δεν οφείλονται σ' αυτόν (από σπουδαίο λόγο των άρθρων 656, 657 και 658 του ΑΚ)	540
I. ΑΣΘΕΝΕΙΑ	545
9.2 Ασθένεια μέχρι 15 ημέρες ή ένα (1) μήνα με δικαίωμα για αποδοχές.....	546
9.2.1 Παραδείγματα	553
9.3 Επίδομα ασθένειας ΕΦΚΑ	557
9.3.1 Προϋποθέσεις και διάρκεια χορήγησης	557
9.3.2 Ποσό επιδόματος ασθένειας	558
9.3.3 Παραγραφή	560
9.4 Ασθένεια βραχείας διάρκειας – συνέπειες	560
II. ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ	563
9.5 Γενικά	563
9.5.1 Έννοια εργατικού ατυχήματος	563
9.5.2 Αναγγελία εργατικού ατυχήματος	564
9.5.3 Επιδότηση εργατικού ατυχήματος - αποδοχές	565
9.5.4 Επιδότηση εξωεργατικού ατυχήματος – αποδοχές και αναγγελία	566
9.5.5 Παροχές σε είδος σε περίπτωση εργατικού ατυχήματος	566
9.5.6 Εργατικό ατύχημα από δόλο του εργοδότη	

και παραγραφή αξιώσεων	566
ΙΙΙ. ΚΥΗΣΗ – ΤΟΚΕΤΟΣ - ΛΟΧΕΙΑ	568
9.6 Γενικά	568
9.6.1 Άδεια προ και μετά τον τοκετό	568
9.6.2 Προστασία εγκύου και τεκούσας από καταγγελία της σύμβασης εργασίας	569
9.6.3 Αποδοχές άρθρων 657 και 658 ΑΚ και επιδότηση από ΕΦΚΑ	571
9.6.4 Επιδότηση μητρότητας και επίδομα τοκετού (εφάπαξ)	571
9.6.5 Άδεια θηλασμού και φροντίδας παιδιών	574
21	
9.6.6 Άδεια μητρότητας και Δώρο Χριστουγέννων ή Πάσχα	574
9.6.7 Άδεια μητρότητας και κανονική άδεια	575
ΙV. ΣΤΡΑΤΕΥΣΗ ΜΙΣΘΩΤΟΥ	575
9.7 Γενικά	575
9.7.1 Προστασία στρατευόμενου	575
9.7.2 Προστασία μισθωτών με σύμβαση ορισμένου χρόνου	577
9.7.3 Μισθοδοσία	577
9.7.4 Άδεια – επίδομα άδειας – δώρα εορτών – προϋπηρεσία και λοιπά θέματα	577
V. ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΕ ΕΙΔΟΣ	579
9.8 Ιατρική και νοσοκομειακή περίθαλψη	579
9.8.1 Παραγραφή παροχών	588
Κεφάλαιο 10	
Επιδόματα (Δώρα) Εορτών	
A. ΔΩΡΟ ΠΑΣΧΑ	589
10.1 Γενικά	589
10.2 Προσδιορισμός ημερομισθίων Δώρου Πάσχα	590
10.3 Προσδιορισμός αποδοχών Δώρου Πάσχα	593
10.4 Προσδιορισμός αποδοχών Δώρου Πάσχα με συντελεστή, όταν οι μισθωτοί δεν δικαιούνται ολόκληρο το Δώρο	595
10.4.1 Αμειβόμενοι με μηνιαίο μισθό	595
10.4.2 Αμειβόμενοι με ημερομίσθιο	596
10.5 Λοιπά θέματα σχετικά με το Δώρο Πάσχα	596
10.5.1 Λοιπά	596
10.5.2 Εισφορές υπέρ ΕΦΚΑ και ΕΤΕΑΕΠ (επικουρικό)	596
10.5.3 Ποσό Δώρου πέρα από το προβλεπόμενο από την Υπουργική Απόφαση	599
10.5.4 Απόδοση εισφορών υπέρ ΕΦΚΑ και ΕΤΕΑΕΠ (επικουρικό)	599
10.5.5 Παραγραφή	599
10.6 Παραδείγματα υπολογισμού Δώρου Πάσχα	600
22	
10.7 Υπολογισμός Δώρου Πάσχα για ορισμένες κατηγορίες μισθωτών	606
10.7.1 Δημόσια, δημοτικά-κοινοτικά έργα και εποχικές εργασίες	606
10.7.2 Δημοσιογράφοι, ξεναγοί ωρομίσθιοι, διαλείπουσα κλπ.	607
10.7.3 Σερβιτόροι και βοηθοί αυτών	608
10.7.4 Διαθεσιμότητα και εκ περιτροπής	609
10.7.5 Μερική απασχόληση και πλήρη	610
10.7.6 Σπουδαστών ΤΕΙ και Μαθητές-Τεχνίτες ΟΑΕΔ	610
10.7.7 Υπάλληλοι Δημοσίου και ΝΠΔΔ	610
10.7.8 Οικοδόμοι	611
10.7.9 Οικιακοί βοηθοί (οικόσιτοι και μη)	611
10.7.10 Λοιπές κατηγορίες	611
10.7.11 Δ.Π. σε εργαζόμενες με βμηνη ειδική άδεια μητρότητας άρθρου 42 του Ν. 3655/2008	612

10.8 Πίνακας Νο 1.....	612
B. ΔΩΡΟ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ	615
10.9 Γενικά	615
10.9.1 Προσδιορισμός ημερομισθίων ΔΧ - Πίνακας Νο 2	617
10.9.2 Παραδείγματα υπολογισμού Δώρου Χριστουγέννων	623
10.9.3 Υπολογισμός Δώρου Χριστουγέννων για ορισμένες κατηγορίες μισθωτών	629
10.9.4 Λοιπά θέματα σχετικά με το Δώρο Χριστουγέννων	632
Κεφάλαιο 11	
Κανονική Άδεια - Επίδομα Αδείας - Πρόσθετες - Ειδικές άδειες των μισθωτών	
I. ΚΑΝΟΝΙΚΗ ΑΔΕΙΑ – ΕΠΙΔΟΜΑ ΑΔΕΙΑΣ	633
A. Νομοθεσία	633
B. Ανάλυση διατάξεων	635
11.1 Γενικά	635
11.2 Προϋποθέσεις – Ημέρες άδειας και χρόνος χορήγησης της κανονικής άδειας	636
11.2.1 Άδειες μαθητευόμενων.....	646
11.3 Συμψηφισμός ημερών κανονικής άδειας	647
11.4 Αποδοχές ημερών κανονικής άδειας και χρόνος καταβολής αυτών	649
11.5 Επίδομα αδείας	652
23	
11.6 Συνέπειες όταν δεν χορηγηθεί η κανονική άδεια	654
11.7 Απαγορεύσεις κατά τη διάρκεια της κανονικής άδειας	655
11.8 Κανονική άδεια κατά τη λύση της σχέσης εργασίας	656
11.9 Άδεια απασχολούμενων σε εποχικές επιχειρήσεις και μερικώς απασχολούμενων	657
11.10 Αριθμός ημερών άδειας μισθωτών που δεν απασχολούνται όλες τις εργάσιμες ημέρες (διαλείπουσα ή εκ περιτροπής απασχόληση)	658
11.11 Ομαδική χορήγηση της κανονικής άδειας.....	660
11.12 Ασφαλιστικές εισφορές, φορολογία και παραγραφή των αποδοχών άδειας και επιδόματος αδείας.....	661
11.13 Παραδείγματα	662
II. ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ – ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΔΕΙΕΣ ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ	672
A. Εισαγωγή	672
B. Ειδικές άδειες	672
Κεφάλαιο 12	
Λύση της Σχέσης Εργασίας	
12.1 Γενικά	707
12.2 Καταγγελία της σύμβασης εργασίας αορίστου χρόνου από τον εργοδότη	709
12.2.1 Έγγραφο καταγγελία της σύμβασης εργασίας	711
12.2.2 Καταβολή αποζημίωσης	713
12.2.3 Καταχώριση στις Αναλυτικές Περιοδικές Δηλώσεις (ΑΠΔ) για τον ΕΦΚΑ	714
12.2.4 Αναγγελία της καταγγελίας της σύμβασης εργασίας στο ΣΕΠΕ, ΟΑΕΔ και ΕΦΚΑ	714
12.2.5 Πιστοποιητικό προϋπηρεσίας.....	715
12.3 Απαγόρευση καταγγελίας	716
12.4 Καταγγελία της σύμβασης εργασίας χωρίς αποζημίωση	719
12.5 Συνέπειες όταν η καταγγελία της σύμβασης κριθεί άκυρη	721
12.6 Καταγγελία της σύμβασης εργασίας αορίστου χρόνου από το μισθωτό.....	722
12.7 Καταγγελία της σύμβασης εργασίας με αποζημίωση	723

12.8 Υπολογισμός ποσού αποζημίωσης	728
24	
12.9 Περιορισμός ποσού αποζημίωσης	731
12.10 Προϋπηρεσία μισθωτών	734
12.11 Αποζημίωση υπαλλήλων με προειδοποίηση	736
12.12 Αποζημίωση υπαλλήλων χωρίς προειδοποίηση – τμηματική καταβολή	741
12.12.1 Παραδείγματα	742
12.13 Αποζημίωση εργατοτεχνιτών	749
12.13.1 Παραδείγματα	750
12.14 Αποζημίωση μισθωτών λόγω συνταξιοδότησης ή μετά τη συμπλήρωση 15 ετών στο ίδιο εργοδότη	751
12.14.1 Παραδείγματα	756
12.15 Φορολογία αποζημίωσης	758
12.16 Διαθεσιμότητα	763
12.17 Ομαδικές απολύσεις	765
12.17.1 Γενικά	765
12.17.2 Πεδίο εφαρμογής και εξαιρέσεις	766
12.17.3 Υποχρεώσεις του εργοδότη και διαδικασία για να γίνουν απολύσεις	767
12.18 Παραδείγματα υπολογισμού αποζημιώσεων υπαλλήλων-εργατών (Ν. 2112/20, ΒΔ 16/18.7.20 και Ν. 3198/55) Ν. 3863/10, 3899/10 και Ν. 4093/12)	770
Κεφάλαιο 13	
Λύση της Σχέσης Εργασίας Δικηγόρων	
13.1 Γενικά - Δικηγόροι	779
13.1.1 Καταγγελία σύμβασης δικηγόρου – οφειλόμενη αποζημίωση	780
13.2 Φορολογία - Χαρτόσημο	781
13.3 Λοιπά θέματα	781
Κεφάλαιο 14	
Τεχνικός Ασφάλειας και Ιατρός Εργασίας	
14.1 Γενικά	783
14.2 Τεχνικός ασφάλειας	784
14.3 Ιατρός εργασίας	785
25	
14.4 Συνεργασία τεχνικού ασφάλειας και ιατρού εργασίας	785
14.5 Υποχρεώσεις εργοδοτών – εργαζομένων	786
14.6 Τυπικά και Ουσιαστικά προσόντα Τεχνικού ασφάλειας και Ιατρού εργασίας	786
14.7 Χρόνος απασχόλησης τεχνικού ασφάλειας και ιατρού εργασίας	787
14.8 Κυρώσεις	788
14.9 Καταγγελία της σύμβασης του ιατρού εργασίας – οφειλόμενη αποζημίωση	790
14.10 Φορολογία	791
14.11 Υλικά πρώτων βοηθειών στους χώρους εργασίας	791
Κεφάλαιο 15	
Έλεγχος Εφαρμογής Διατάξεων Εργατικής και Ασφαλιστικής Νομοθεσίας	
15.1 Γενικά	793
15.2 Κατηγοριοποίηση παραβάσεων και καθορισμός ύψους προστίμων	807
15.3 Εποπτεία και Όργανα Ελέγχου.....	808
Κεφάλαιο 16	
Ασκήσεις - Θεωρητικά Θέματα και Λύσεις - Απαντήσεις αυτών	

16.1 Ασκήσεις και λύσεις αυτών.....	811
16.2 Θεωρητικά θέματα και απαντήσεις αυτών	833

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

α) Ηλεκτρονικά Έντυπα	855
β) Υποδείγματα Συμβάσεων - Εγγράφων	857
γ) Φόρμες Ηλεκτρονικών Εντύπων	867
δ) Ηλεκτρονική φόρμα δελτίου ελέγχου ΣΕΠΕ	901
ε) Έντυπη φόρμα δελτίου ελέγχου ΣΕΠΕ	904
Αλφαβητικό Ευρετήριο	905__